Jaarverslag 2025
Stichting Duurzaam Heino

Stichting Duurzaam Heino richt zich op duurzaamheidsprojecten in de dorpen Heino, Laag Zuthem en Lierderholthuis, de voormalige gemeente Heino.
Duurzaamheid vertalen wij in brede zin naar 4 thema's, die bijdragen aan een leefbare wereld voor ons en volgende generaties:

- Voedsel
- Energietransitie
- Hergebruik
- Leefomgeving

Gaandeweg ontwikkelt zich een 5e thema: sociale duurzaamheid; gericht op de mate waarin er voor iedereen een duurzame levenskwaliteit bereikbaar is. Hierachter gaan verschillende waarden schuil, zoals diversiteit, democratie, sociale rechtvaardigheid, individueel welzijn en sociale cohesie.

Het bestuur vergadert maandelijks om af te stemmen of ondersteuning bij projecten nodig is en om het overleg met de gemeente over verscheidene onderwerpen te bespreken. Doel van het bestuur is om de werkgroepen te faciliteren waar nodig en de projecten zoveel mogelijk het initiatief van de deelnemers te laten zijn.
In 2025 is het initiatief Van Zooi Tot Mooi bij ons aangesloten. Zij richten zich op het upcyclen van artikelen en materialen, die niet verkocht zijn in de kringloopwinkel Timulazu. Er is een groeiend aantal vrijwilligers bij betrokken, die gezamenlijk hun creativiteit inzetten en daarmee richten zij zich ook op ons 5^{e} thema: sociale duurzaamheid. Een van de oprichters, Marloes Jonathans, is toegetreden tot het bestuur van SDH. Daarnaast is ook Petra van Hoorn lid geworden van te bestuur. Zij richt zich op de communicatie.

Financiën Stichting Duurzaam Heino

In 2025 bestonden de inkomsten van Stichting Duurzaam Heino uit de waarderingssubsidie van de Gemeente Raalte en bijdragen van de Vrienden van Duurzaam Heino. Deze middelen zijn ingezet voor activiteiten binnen de kernthema's van de stichting: hergebruik, biodiversiteit, voedsel en energie. Op al deze thema's is in 2025 zichtbaar en actief voortgang geboekt. De uitgaven hadden voornamelijk betrekking op de uitvoering van deze activiteiten. Daarnaast zijn extra kosten gemaakt voor de aanpassing en verbetering van de website en voor het streekontbijt tijdens de Pompdagen, wat heeft geleid tot hogere uitgaven dan begroot. Het boekjaar 2025 is daardoor afgesloten met een tekort van € 3.000,00. Dankzij een bescheiden financiële buffer levert dit tekort geen problemen op en is de stichting financieel gezond en weerbaar. Aan personele kosten is niets uitgegeven, aangezien alle werkzaamheden volledig door vrijwilligers zijn uitgevoerd.

In dit jaarverslag geven wij een beeld van de activiteiten van de verschillende werkgroepen en het bestuur in 2025.

Voedsel

- *Dorpsboomgaard:*
  In 2025 beleefde de boomgaard al weer haar tiende groeiseizoen. De snoei van de jonge bomen was aanvankelijk gericht op het ontwikkelen van de juiste boomvorm en minder op een grotere opbrengst aan fruit. Sinds 2022 snoeien we nog steeds jaarlijks maar laten wat meer takken staan die gaan bloeien en vrucht dragen. We hadden daardoor in 2025 weer een wat grotere oogst en konden we bezoekers gratis fruit aanbieden.
  Vanaf de start streeft de werkgroep met ecologisch beheer naar meer biodiversiteit. Om

daarin verdere stappen te zetten is in 2024 een nieuw beheerplan gemaakt. We hebben het maaien met grote machines vervangen door zelf kleinschaliger en gevarieerder te maaien met een kleine handmachine met maaibalk, de elektrische bosmaaier en de zeis. In 2025 hebben we daar meer ervaring mee opgedaan en gaan daar mee door.
Het voornemen is om de bijenstal uit te bouwen ten behoeve van een werkplaats voor de werkgroep.
Op de website van de dorpsboomgaard (https://www.dorpsboomgaardheino.nl) zijn weer regelmatig leuke berichten geplaatst.

- *Pompdagen-streekontbijt*
  Tijdens de Heinose Pompdagen organiseerde "Stichting Duurzaam Heino", in samenwerking met lokale duurzame ondernemers, op de zaterdagochtend weer een streekontbijt met biologische producten.
  Zoals de naam al aangeeft was het ontbijt helemaal samengesteld met producten uit de streek en was het overgrote deel van de producten ook nog eens biologisch. Met circa tachtig volwassenen en kinderen was de deelname groter dan ooit.
- *Watertappunt*
  Op het Marktplein staat een watertappunt waar iedereen gratis zijn/haar waterflesje kan vullen met kraanwater van Drinkwaterbedrijf Vitens.
  Dat is pure winst: minder plastic afval, minder vervuiling (productie en transport) en het kost de gebruiker niets. Gezien het verbruik van gemiddeld 2 m3 per jaar zijn er in 2025 weer zo'n 6.000 flesjes gevuld.
  Stichting Duurzaam Heino heeft dit watertappunt in 2016 gerealiseerd, samen met de gemeente Raalte en Vitens.
- Schoolontbijt.
  Ook in 2025 heeft Duurzaam Heino bijgedragen aan het (biologische) schoolontbijt, georganiseerd door biologische agrariërs en scholen in Heino en omgeving. Negen Scholen in Heino, Lierderholthuis, Laag Zuthem en Hoonhorst deden mee. Door enkele scholen te bezoeken tijdens het "ontbijt", dat bijna overal als schoollunch werd gehouden bleek dat de belangstelling en sponsoring door Duurzaam Heino op hoge prijs werd gesteld. Er is inmiddels een behoorlijke vraag om het uit te breiden naar scholen in de gehele gemeente Raalte.

Afval

- *Repaircafé*
  Het maandelijkse Repaircafé werd ook in 2025 weer succesvol. Zo succesvol dat voor sommige mensen die later op de vaste zaterdagochtend kwamen met een kapot apparaat alle medewerkers al bleken vol te zitten. Ook op een speciale dag met alle vrijwilligersactiviteiten heeft het team van het repaircafé haar werk. Nieuwe activiteit is hulp bij het instellen en updaten van tablets en mobiele telefoons.
- *Hergebruikswijzer actualisatie*
  De hergebruikwijzer is in 2023 opnieuw actueel gemaakt en is in 2025 op de nieuwe website gepubliceerd.

Energietransitie

- De eerder aangeschafte warmtecamera is in 2025 vooral als oefening voor een campagne onder bewoners ingezet. Met deze camera worden warme en koude plekken in woningen zichtbaar, waardoor gerichte isolatiemaatregelen ingezet kunnen worden.
  Op verschillende adressen is deze ingezet om te oefenen, maar ook om te zien op welke wijze deze als instrument kan worden gebruikt om huishoudens te kunnen wijzen op energiebesparingsmogelijkheden. Zonodig wijzen we door naar het energieloket van de gemeente Raalte voor een uitgebreider advies,

In januari tot maart 2026 worden de warmtecamera activiteiten met een eind 2025 opgerichte nieuwe werkgroep uitgewerkt, voortgezet en uitgevoerd.

- Twee themabijeenkomsten zijn in het najaar georganiseerd in het Dorpshuus Heino: de eerste in samenwerking met het Energieloket over energiebesparing. Dit leverde ca 15 aanvragen voor een advies van het Energieloket op en enkele aanvragen voor een opname met de warmtecamera door de vrijwilligers van Duurzaam Hein
- De tweede avond was het thema Thuisbatterij. Deze door Henk Schreij en Joris Pouw verzorgde avond was een enorm succes: 90 inwoners kwamen hier op af.Plan is om ook in het voorjaar van 2026 opnieuw hierover een thema-avond te organiseren.
    - In 2025 is er overlegd met de gemeente over nieuwe activiteiten in het kader van de energietransitie en klimaatmaatregelen.
    - Tevens is ons subsidieverzoek voor lokale energie-initiatieven opnieuw gehonoreerd. Daarvan zijn de genoemde activiteiten mede mogelijk gemaakt.

Leefomgeving

- *De Kampen*
  Ten behoeve van de vergroening van de wijk De Kampen hebben wij op verzoek van de gemeente een werkgroep gevormd om contact te leggen met de bewoners van een tweetal hofjes om met hen te bespreken hoe zij hun hofje zou willen vergroenen om het woonplezier en de biodiversiteit te verhogen. Na een aantal goed bezochte bijeenkomsten, waarin de bewoners enthousiast aan de gang zijn gegaan met ideeën en plannen, is de uitkomst voorgelegd aan de gemeente. Tot ieders teleurstelling kwam daarop het onverwachte bericht dat uitvoering tot 2027 moest wachten, omdat dan grondwerk zal plaatsvinden. De werkgroep is voor dit moment ontbonden.

  Wij bedanken alle leden van de werkgroepen voor hun inzet en betrokkenheid om Heino, Lierderholthuis en Laag Zuthem duurzamer te maken. Eén keer per jaar organiseren wij een bijeenkomst om onze vrijwilligers met elkaar in contact te brengen rond een duurzaamheidsthema. In 2025 nam Gerben Korten, bestuursadviseur van Vitens, ons mee in de stand van zaken en toekomst van ons drinkwater. Een thema, dat alleen maar in urgentie toeneemt.

  Mede dankzij de subsidie van de gemeente Raalte en de bijdragen van de Vrienden van Duurzaam Heino kunnen wij onze activiteiten voortzetten. Wij hopen in 2026 nog meer Vrienden te interesseren om ons te ondersteunen.